

anvisning
17.4.2026

Mätning av stamantalet och trädbeståndets medelhöjd i plantbestånd och ungskog efter skötselarbetet

Du behöver uppgiften om stamantal och medelhöjd efter skötselarbetet för att du ska kunna ansöka om stöd för vård av plantbestånd och ungskog.

I denna anvisning beskrivs hur du kan mäta stamantalet och trädbeståndets medelhöjd genom att använda en cirkelprovyta.

Redskap

För att mäta stamantalet behöver du en 3,99 meter lång mätkäpp. Vanligen används till exempel ett fyra meter långt teleskopspö.

För att mäta medelhöjden behöver du en cirka 1 meter lång mätkäpp eller något annat redskap som kan användas för att mäta höjden.

Antalet provytor som ska mätas

Mät figurens provytor jämnt och i tillräcklig omfattning. Mät både stamantalet och medelhöjden i samma provyta.

När figurens areal är

- mindre än 0,5 hektar: mät 3 provytor i figuren
- 0,5–0,9 hektar: mät 5 provytor i figuren
- 1–3 hektar: mät 7 provytor i figuren
- över 3 hektar: mät 10 provytor i figuren.

Mät stamantalet så här

Mätning av stamantalet innebär att man räknar antalet träd som odlas per trädslag på ett område på en hektar.

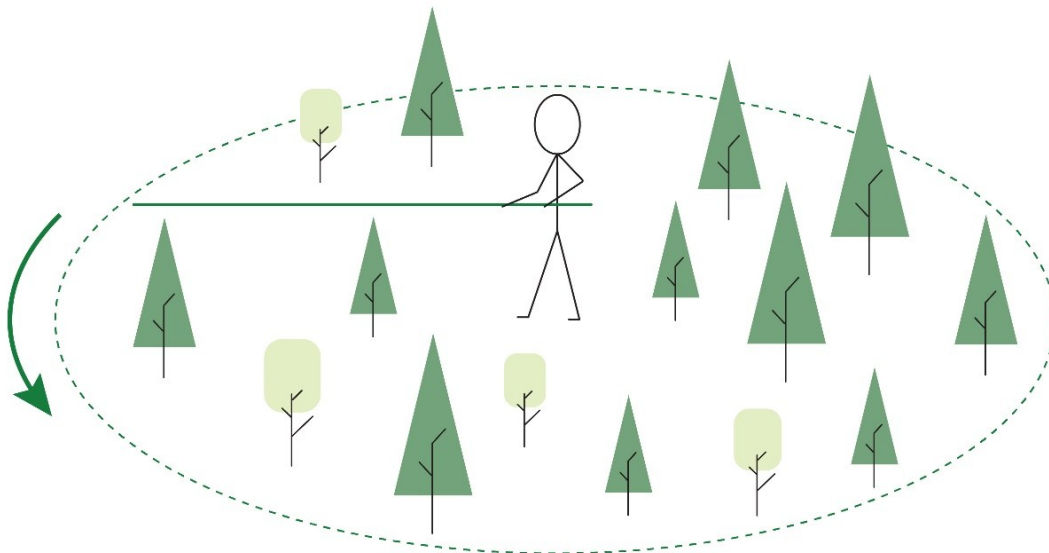
Räkna med alla träd som är avsedda att odlas under odlingsperioden och för vilka skötselarbetet har utförts.

Gör beräkningen separat för varje trädslag som odlas och för vilka skötselarbetet har utförts. Räkna till exempel vårtbjörken och glasbjörken separat.

anvisning
17.4.2026

Gör så här:

1. Välj mittpunkten för provytan. Stå i mittpunkten och rotera mätkäppen vågrätt så att det bildas en cirkel.
2. Räkna de träd som blir kvar i cirkeln enligt trädslag. Träden som finns längs cirkelns omkrets räknas med om trädets mittpunkt ligger innanför cirkelprovytan.
3. Upprepa mätningen i andra provytor.
4. När du har mätt alla provytor bör du räkna ihop antalet träd av varje trädslag i alla provytor.
5. Dividera summan av varje trädslag med antalet provytor.
6. Multiplicera resultatet med 200. På så sätt får du stamantalet per trädslag på ett område på en hektar.

Exempel på hur man mäter stamantalet.

I en figur på 0,5 hektar mäts tre provytor.

- Den första provytan består av 4 tallar, den andra provytan av 5 tallar och den tredje provytan av 3 tallar. Det finns sammanlagt 12 tallar i de tre provytorna.
- Dividera talet 12 med antalet provytor: $12 / 3 = 4$.
- Multiplicera därefter resultatet med 200: $4 \times 200 = 800$.

Det finns 800 tallar per hektar i figuren.

anvisning
17.4.2026

Mät trädbeståndets medelhöjd så här

Mätning av trädbeståndets medelhöjd innebär att man mäter höjden på de träd som är avsedda att odlas under odlingsperioden.

Trädbeståndets medelhöjd mäts inte per trädslag, utan för alla träd som odlas.

Gör så här:

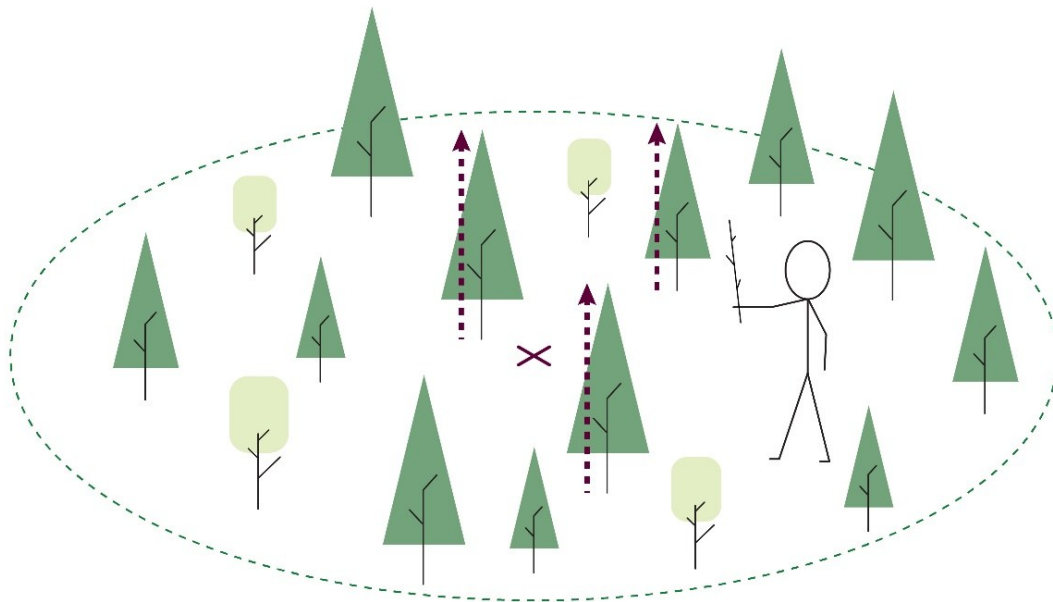
1. Stå i mitten av provytan. Välj de tre träd som ligger närmast mittpunkten och som är avsedda att odlas. Om det i provytan finns färre än tre träd som är avsedda för att odlas bör du mäta de träd som finns i provytan och som är avsedda för att odlas.
2. Mät trädets höjd. Om du använder en mätkäpp bör du se anvisningarna för att använda den nedan.
3. Räkna ihop trädets höjd och dividera talet med antalet uppmätta träd. Som resultat får du trädbeståndets medelhöjd i en provyta.
4. Upprepa mätningen i andra provytor.
5. När du har mätt alla provytor, räkna ihop trädbeståndets medelhöjd för alla provytor.
6. Dividera talet ännu med antalet provytor. På så sätt får du medelhöjden på det trädbestånd som odlas i hela figuren.

Användning av mätkäpp för att mäta trädets höjd

Du behöver en cirka en meter lång käpp. Ta tag i käppen där dess längd motsvarar avståndet mellan din utsträckta arm och ditt öga. Vänd käppen i lodrätt läge. Flytta dig så långt från trädet att den nedre ändan av käppen är vid roten av trädet och den övre ändan vid trädkronan när du siktar på trädet. Ditt avstånd till trädet motsvarar trädets höjd. Mät avståndet.

I plantbestånd kan du också jämföra trädets höjd med den 4 meter långa mätkäppen som användes för att mäta stamantalet.

anvisning
17.4.2026

Exempel på hur man mäter medelhöjden

I en figur på 0,5 hektar mäts 3 provytor.

- I provyta 1 är trädens höjd 4,5 meter, 3,7 meter och 3,8 meter, sammanlagt 12 meter. Dividera summan med antalet uppmätta träd: $12 / 3 = 4$.
I provyta 1 är trädbeståndets medelhöjd 4 meter.
- I provyta 2 är trädens höjd 4,0 meter, 4,6 meter och 4,3 meter, sammanlagt 12,9 meter. Dividera summan med antalet uppmätta träd: $12,9 / 3 = 4,3$ meter.
I provyta 2 är trädbeståndets medelhöjd 4,3 meter.
- I provyta 3 finns endast 2 träd som kan räknas med och deras höjd är 3,7 meter och 4,3 meter, sammanlagt 8 meter. Dividera summan med antalet uppmätta träd: $8 / 2 = 4$. I provyta 3 är trädbeståndets medelhöjd 4 meter.
- Räkna slutligen ihop medelhöjden för alla provytor $4 + 4,3 + 4 = 12,3$ meter.
- Dividera resultatet med antalet provytor: $12,3 / 3 = 4,1$ meter.

Medelhöjden på det trädbestånd som odlas i hela figuren är 4,1 meter.